

A foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzések tapasztalatai (2025. január 1. – szeptember 30.)

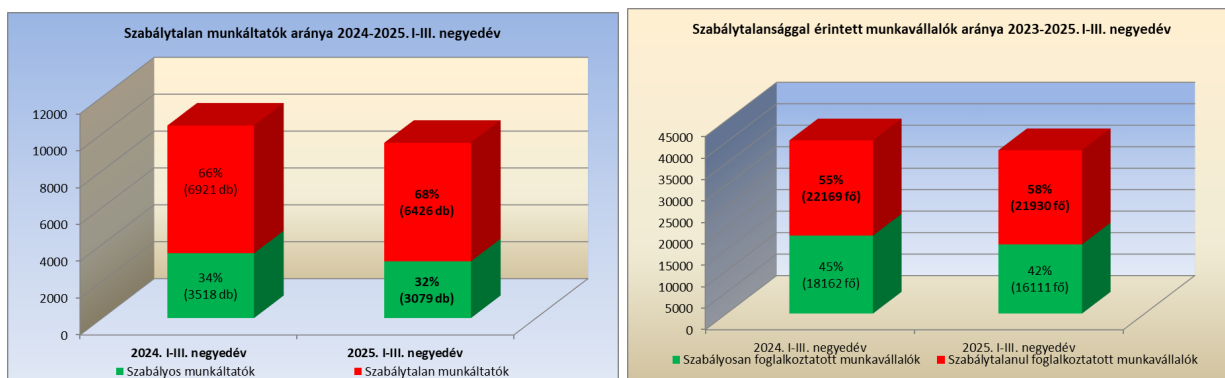
A foglalkoztatás-felügyeleti hatóság a hatósági ellenőrzést végző foglalkoztatás-felügyeleti hatóságok beszámolóí alapján elkészítette a 2025. III. negyedévre vonatkozó foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzések tapasztalatairól szóló országos összefoglaló jelentését. Az időszakos összefoglaló jelentés elkészítése az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról szóló 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet 15. § (2) bekezdésén alapul.

1. Főbb ellenőrzési adatok

2025. szeptember 30-ig a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság **9 505 munkáltató** foglalkoztatási gyakorlatát vonta ellenőrzése alá. A vizsgálat során megállapításra került, hogy a **foglalkoztatók 68 %-a járt el jogszerűen**, amely az ellenőrzött **munkavállalók (38 041 fő) 58 %-át érintette**.

Összevetve a 2024. III. negyedéves adatokkal az **ellenőrzések számában** (2024. szeptember 30-ig: 10 439 db), **csökkenés**, a **szabálytalan munkáltatók arányában** pedig (2024. szeptember 30-ig 66 %) **emelkedés** tapasztalható.

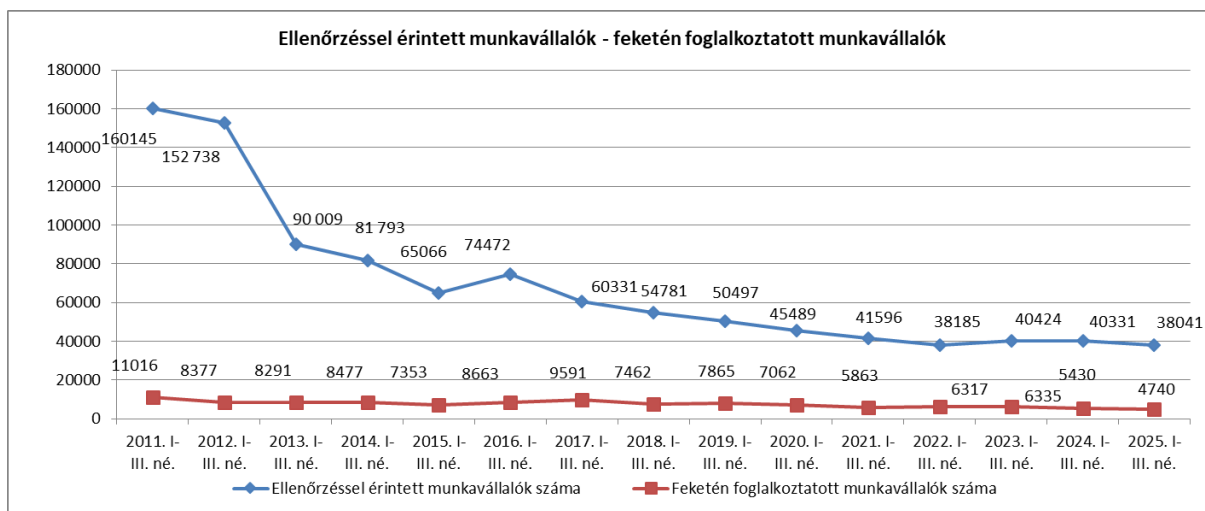
Az ellenőrzéssel érintett munkavállalók számában is csökkenés (38 041 fő) tapasztalható az előző év hasonló időszakához képest (2024. szeptember 30-ig 40 331 fő), de **arányaiban nagyobb munkavállalói létszámot érintett jogsértés** (2024. szeptember 30-ig 55 %).

2. Tipikus jogsértések

2.1. Feketefoglalkoztatás

Az ellenőrzési tapasztalatok szerint továbbra is **gyakori a feketefoglalkoztatás**, amely az ellenőrzött munkavállalók **12,46 %-át (4 740 fő)** érintette. Az ellenőrzéssel érintett munkavállalókhoz (38 041 fő) viszonyítva a **feketefoglalkoztatással érintett munkavállalók aránya** az előző év ugyanezen időszakában mért arányaihoz képest **kevesebb** (2024: 13,46 %).

Az összes feketén foglalkoztatott munkavállaló 38,3 %-a (1 817 fő) az építőipari ágazatból került ki. Ez az arány az előző év azonos időszakához viszonyítva csökkent (2024. III. negyedév: 41,5%, 2 256 fő).

Ha azonban az ágazatban ellenőrzéssel érintett munkavállalókat figyeljük meg, emelkedés (27,53 %-ról 28,91 %-ra emelkedett) látható.

A **mezőgazdasági** ágazatból került ki az **összes feketén foglalkoztatott munkavállaló 3,9 %-a (187 fő)**. A **mezőgazdaságban feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya** (2024. szeptember 30-ig 20,24 %, 2025. szeptember 30-ig **13,41 %**) **is csökkent**.

A **feldolgozóipar adta az összes feketén foglalkoztatott munkavállaló 5,8 %-át (277 fő)**, ami **arányaiban** - 2024. III. negyedévéhez képest (7,5 %, 405 fő) - **csökkenést** mutat. Az **ágazaton belül ellenőrzött és feketén foglalkoztatottak aránya** azonban az előző év ugyanezen időszakához képest **magasabb** (2024. szeptember 30-ig 405 fő, 5,81 %, **2025. szeptember 30-ig 277 fő, 8,14 %**).

A **gépiparból került ki az összes feketén foglalkoztatott munkavállaló 2,8 %-a (131 fő)**, amely megegyezik a tavalyi évben mért aránnyal. A **gépipari ágazaton belül ellenőrzéssel érintett és feketén foglalkoztatottak aránya 2,21 % (131 fő)**, amely az előző év ugyanezen időszakához képest **csökkent**.

Az összes feketén foglalkoztatott munkavállaló 8,6 %-a került ki a **két szektorból** (2024. szeptember 30-ig 10,3 % volt ez az arányszám.)

A **személy- és vagyonvédelmi** munkáltatók 2025. első háromnegyed évében a feltárt feketén foglalkoztatott munkavállalók **4,8 %-át (229 fő)** adták, ami a tavalyi év azonos időszakában mért 5,6 %-hoz (304 fő) képest **pozitív eltérést** mutat.

Az **ágazatban ellenőrzött munkavállalók 12,66 %-át foglalkoztatták feketén**, mely nagyon **hasonlít** a 2024-ban mért 12,16 %-os arányhoz.

A **kereskedelem területén működő vállalkozások az összes feketén foglalkoztatott munkavállaló 12,2 %-át (580 fő)** adták, mely 2024. első háromnegyed évéhez képest **növekedést** (9,2 %, 498 fő) jelent.

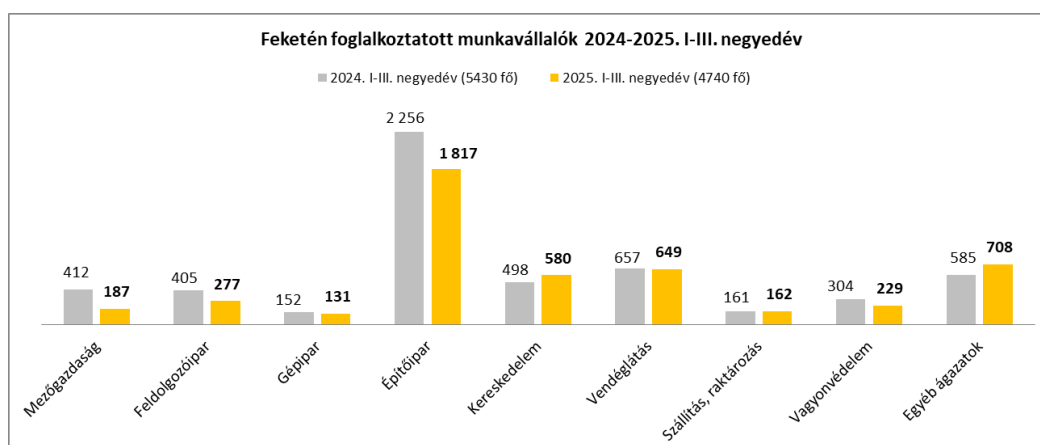
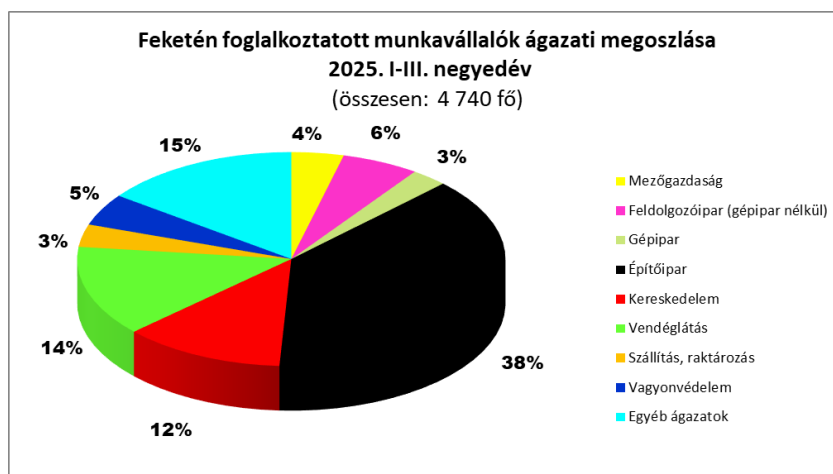
Az **ágazatban ellenőrzött munkavállalókra vetítve azonban csökkenés** látható, mivel a kereskedelemben dolgozók **9,64 %-át** érintette a feketefoglalkoztatás (2024-ben 11,92 % volt az arány).

A vendéglátásban az ellenőrzéssel érintett munkavállalókra vetítve a feketén foglalkoztatottakra vonatkozó arányszám idén **13,7 %**, **649 főt** érintett, amely a 2024. évi adatokhoz (14,95 %, 657fő) viszonyítva **csökkent**.

A feketefoglalkoztatás **ágazatok közötti megoszlása tekintetében** a tavalyi év azonos időszakához képest is **csökkenés** tapasztalható (14,95 %-ról 13,61 %-ra), bár az előző évhez képest az idei évben több munkavállaló jogviszonyát vonták ellenőrzés alá (2024. szeptember 30-ig 4394 fő, 2025. szeptember 30-ig 4 768 fő).

Az egyes ágazatokban az ellenőrzéssel érintett munkavállalókat tekintve a mezőgazdaság, a gépipar, a kereskedelem és a vendéglátás területén javult a feketefoglalkoztatás aránya, a személy – és vagyonvédelmi ágazatban hasonló volt az arány, de a többi ágazatban növekedés tapasztalható a 2024. évi első háromnegyed évhez képest.

Az összes ellenőrzött és feketén foglalkoztatott munkavállaló arányszáma csökkent az előző év ugyanezen időszakához viszonyítva. Azonban a javuló tendencia ellenére még mindig az építőiparból kerül ki a legtöbb feketén foglalkoztatott munkavállaló, ezt követi a főbb ágazatokon kívüli úgynevezett „egyéb” ágazatok, a vendéglátás, és a kereskedelem.

A feketefoglalkoztatással összefüggésben megállapítható, hogy változatlanul a **jogviszonyok bejelentésének elmulasztása** a legtöbbször előforduló jogsértés, amely érinti mind az általános munkaviszonyt, mind az egyszerűsített foglalkoztatási jogviszonyt.

A bejelentések elmulasztását legtöbbször a szándékosság jellemzi, amellyel az a célja a foglalkoztatóknak, hogy a versenytársakkal szemben előnyösebb helyzetbe kerüljenek, valamint nagyobb nyereséget érjenek el.

A hatóságok úgy tapasztalják, hogy inkább a kisvállalkozások vállalják be a bejelentés nélküli foglalkoztatást a járulék és adóterhek megspórolása miatt, de előfordult olyan is, hogy a munkavállalók kérik a foglalkoztatótól, hogy ne jelentse be őket az adóhatósághoz vagy csak alkalmi munkára az esetleges bérletiltások miatt.

A bejelentések elmaradásával összefüggésben több munkáltató próbálja a felelősséget más személyre hárítani, ezért találkozunk a hatóság olyan hivatkozásokkal is, miszerint a munkáltató a könyvelőt vagy más, a bejelentés megtételével megbízott személyt teszi felelőssé, vagy a bejelentésre szolgáló szakmai rendszer hibájára céloz.

Egyszerűsített foglalkoztatás esetén a bejelentés elmaradásának hátterében legtöbbször a közterhek befizetésének szándékos elkerülése, illetőleg az időbeli korlátok kijátszására irányuló szándék áll.

A hatóság pozitív tapasztalata, hogy a feketefoglalkoztatással érintett munkáltatók többsége az ellenőrzés hatására intézkedik a jogsértés megszüntetése iránt és a döntés

kiadmányozásáig eleget tesz visszamenőlegesen a bejelentési kötelezettségének, írásba foglalja a munkaszerződéseket, így a határozatok többsége nem tartalmaz erre vonatkozó kötelezést.

Részmunkaidős bejelentés, teljes munkaidős foglalkoztatás mellett gyakori szabálytalanság, aminek a bizonyítása nehéz, mert a jogsértéssel érintett és a munkájukat féltő munkavállalók nem mernek a munkáltatójuk ellen nyilatkozatot tenni.

Munkaszerződés nélküli foglalkoztatás általában akkor fordul elő, ahol a foglalkoztatók elsődlegesnek tekintik a bejelentést, azaz nem áll szándékukban bejelentés nélkül foglalkoztatni a munkavállalókat, hiszen az a céljuk, hogy a munkavállaló mielőbb munkába álljon. A munkaszerződések írásba foglalását ezért elhalasztják, és ekkor fordul elő, hogy el is felejtik a munkaszerződést írásba foglalni.

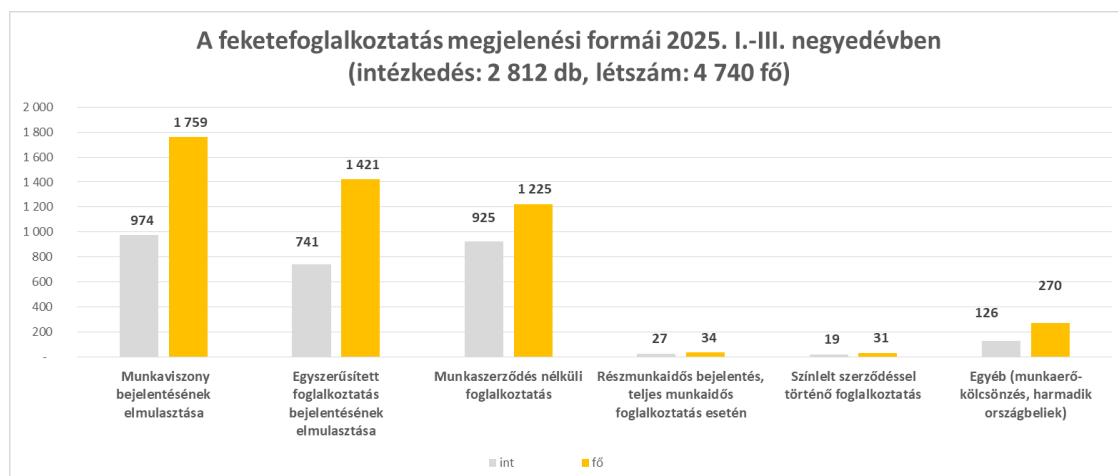
Egyre kevésbé fordul elő a – téves jogszabály alkalmazás miatti - **színlelt szerződéssel** történő foglalkoztatás.

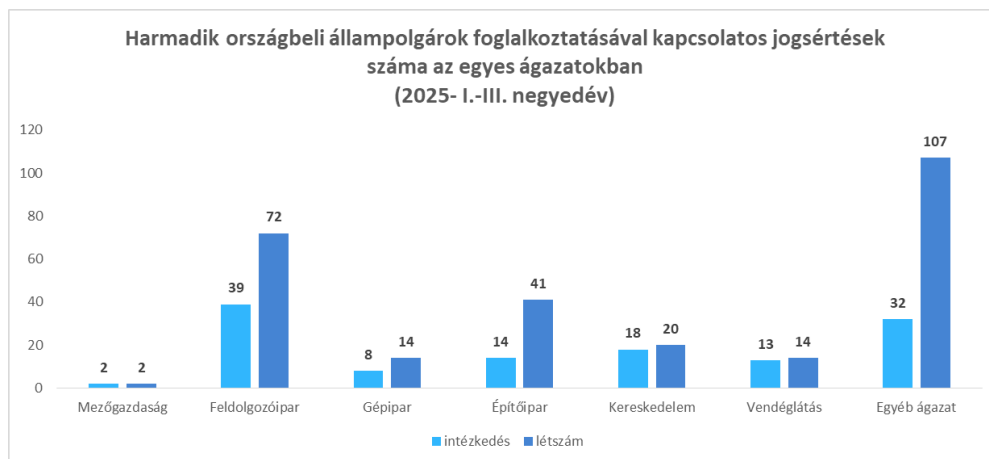
A **harmadik országbeli állampolgárok szabálytalan foglalkoztatása** az alábbi formákban valósul meg:

- nem rendelkeztek érvényes tartózkodási vagy munkavállalási engedéllyel
- engedélyben megjelölt munkavégzési helytől eltérő munkahelyen kerültek foglalkoztatásra
- lejárt érvényességű engedéllyel végeztek munkát
- érvényes adóhatósági bejelentés hiányában foglalkoztatták.

Hajdú-Bihar vármegyei foglalkoztatás-felügyeleti hatóság úgy tapasztalta, hogy a TAJ szám hiányában elvégzett adóhatósági bejelentések kapcsán a foglalkoztató a legtöbb esetben a TAJ szám leképzését követően, határidőn belül eleget tett a bejelentésnek, így a tárgykörben elvégzett jogszabály módosítás hasznosnak, hatásosnak bizonyult.

Ágazati megoszlásban tekintve a harmadik országbeliek foglalkoztatásával kapcsolatos jogsértések 2025. január 1. és szeptember 30. között nagyobb számban érintették az ún. egyéb ágazatok (107 fő), a feldolgozóipar (72 fő), az építőipar (41 fő) és a kereskedelem (20 fő) területén dolgozókat. A vagyonvédelem területén nem tárt fel a hatóság ilyen irányú jogsértést 2025. szeptember 30. napjáig.

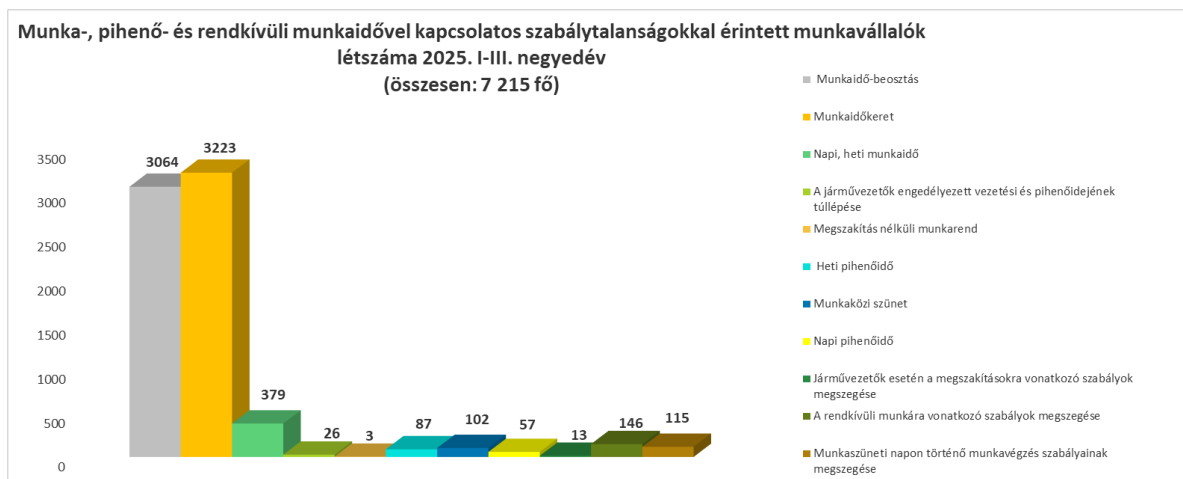
2.2. Munkaidő, pihenőidő, rendkívüli munkavégzés

A **munkaidővel, pihenőidővel és rendkívüli munkavégzéssel** kapcsolatos jogsértések száma **emelkedett**, 2025. szeptember 30-ig **7 215 fő** volt érintett (2024. 09. 30-ig 6 374 fő). A **leggyakrabban előforduló szabálytalanságok a munkaidőkeretre (3 223 fő) és a munkaidő-beosztás hiányára (3 973 fő) vonatkozó jogsértések**, amelyek a jogszabályok ismeretének hiányára, valamint a rendkívüli munkavégzés elfedésére vezethetők vissza.

A munkaidővel kapcsolatos munkáltatói jogsértések 2025. első felében legnagyobb létszámban a gépipar (1 770 fő), a kereskedelem (1 656 fő) és a vendéglátás, szálláshely-szolgáltatás (1 422 fő) területén dolgozókat érintette, de a többi ágazatban ugyanúgy tárt fel a hatóság ilyen irányú jogsértést.

A **legtöbb esetben a munkaidőkeretre** vonatkozó szabályokat sértették meg a munkáltatók (3 223 fő), amely leggyakrabban a munkaidőkeret kezdő és befejező időpontjának írásban való meghatározásának elmulasztásával valósult meg, amely **nem teszi lehetővé a munkaidőkereten felül teljesített rendkívüli munkavégzésnek és annak ellentételezésének (munkabér, szabadidő) az ellenőrzését**.

Nagyobb létszámot érintett a **munkaidő-beosztásra** vonatkozó szabályok megsértése (3 064 fő). Itt leginkább a munkaidő-beosztás teljes hiánya, írásbeli közlésének elmaradása volt jellemző, amelynek hátterében a jogszabályok ismeretének hiánya, valamint a rendkívüli munkavégzés elfedésére irányuló szándék húzódik meg.

2.3. Munkaidő-nyilvántartás

A **munkaidő-nyilvántartás hiányával**, vagy az adatok **valótlan rögzítésével összefüggő** szabálytalanságok 2025. szeptember 30-ig **6 342 munkavállalót** érintettek, ami a 2024. év hasonló időszakában mért adatokhoz képest (5 664 fő) **magasabb**.

A munkaidő-nyilvántartással kapcsolatos jogsértések 2025. első háromnegyed évében legnagyobb létszámban az ún. egyéb ágazatok (2 434 fő), a vendéglátás, szálláshelyszolgáltatás és a kereskedelem (1045 – 1045 fő) és az építőipar (777 fő) területén dolgozókat érintette, de minden ágazatban jelen volt.

Jellemző, hogy nem naprakészek a munkaidő-nyilvántartások, előfordul, hogy a tárgyhavi nyilvántartásban az ellenőrzés időpontjáig nem szerepel még bejegyzés, vagy egyáltalán nem található meg a helyszínen. Volt, ahol a nyilvántartást utólag a hónap végén töltötték ki, de Tolna vármegyében találkoztak a felügyelők olyan magatartással, miszerint nem a munkával töltött idő kezdő-és befejező időpontját, hanem a munkahelyen tartózkodás idejét tartották nyilván.

A munkáltatók csekély része van figyelemmel a munkaidő-nyilvántartás helyesen történő vezetésére, mert nem áll érdekükben a valóságnak megfelelő dokumentálás, így az ezzel kapcsolatos jogsértések **alkalmasak az esetleges munkabérrel, munkaidővel, illetve pihenőidővel kapcsolatos szabálytalanságok elfedésére is**.

A munkaidő-nyilvántartás hiányossága, vagy hiánya miatt nem ellenőrizhető a pihenőidőre, pihenőnapra, munkaszüneti napon történő munkavégzésre vonatkozó szabályok betartása és a pótlékfizetés teljesítése sem, amellyel azonban a munkavállalók alapvető jogai sérülnek.

2.4. Munkabér

A **munkabérrel kapcsolatos jogsértésekkel** érintett munkavállalói létszám (**4 085 fő**) a 2024. első háromnegyed év adataihoz (4 636 fő) képest **csökkent**.

Ezek közül a legjelentősebb továbbra is a **„bérjegyzékkel”** kapcsolatos előírások megsértése, ezt követi a **munkabér határidőben történő megfizetésének elmaradása**, majd a **pótlékokra** vonatkozó szabályok megszegése.

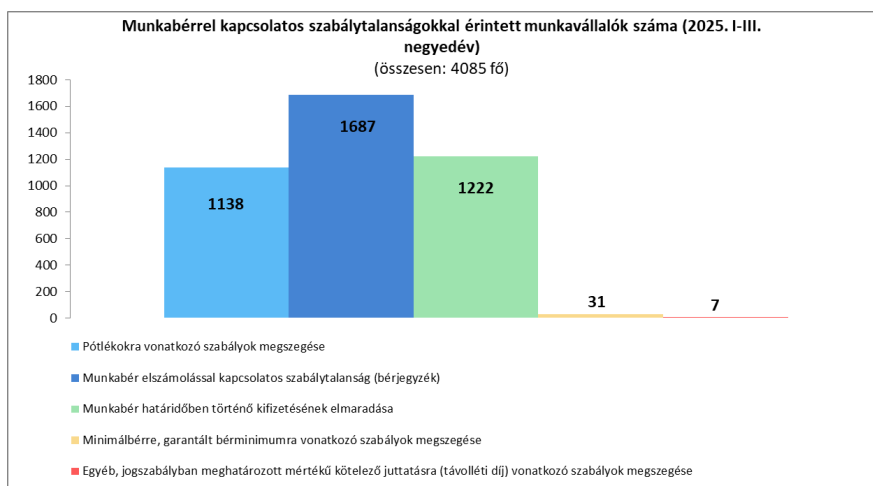
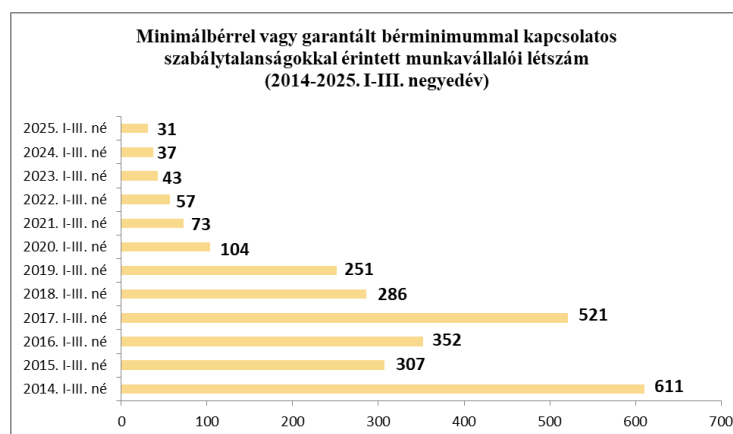
A jogsértés ágazatok közötti megoszlását vizsgálva látható, hogy az ún. „egyéb ágazatok” (811 fő), a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (719 fő) és a kereskedelem (702 fő) területén fordult elő legnagyobb számban.

A **bérpótlékok kifizetésének elmaradása** többnyire a jogszabály ismeretének hiányából fakad, de akadnak bérszámfejtési problémák, illetve a munkáltató szándékosan jogsértő magatartása is. Gyakori eset a munkaidő-beosztás és a ténylegesen ledolgozott munkaidő közti eltérésből származó rendkívüli munka ellentételezésének elmaradása.

Gyakran fordult elő, hogy a munkabérről adott **elszámolás**, a „**bérjegyzék**” **nem volt megfelelő**, mert nem volt alkalmas az elszámolás helyességének az ellenőrzésére, mert a rajtuk szereplő adatok eltérnek az alapul szolgáló munkaidő-nyilvántartásokon vezetettektől.

A munkabér kifizetése kapcsán sok esetben fordul elő, hogy a munkabért készpénzben fizeti meg a munkáltató a munkavállalónak, holott erről nincs írásba foglalt megállapodásuk, amely megfelelné a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 158. § (1) bekezdésének.

A **minimálbérre, garantált bérminimumra** vonatkozó szabályok megsértésével érintett munkavállalói létszám **tovább csökkent** (2024. szeptember 30-ig: 37 fő, 2025. szeptember 30-ig **31 fő**), ami **alátámasztja**, hogy ezek a szabálytalanságok **ritkán fordulnak elő**.

2.5. Egyéb szabálytalanságok

A foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszűnésével összefüggő – a munkavállalót megillető – **igazolás kiadásának**, valamint a munkaviszony megszűnéséhez, megszüntetéséhez kapcsolódó **elszámolásnak az elmaradása** 2025. szeptember 30-ig **1 890 főt** érintett, amely a 2024. év hasonló időszakához képest **sokkal több munkavállalóra** (1 247 fő) terjedt ki. Az igazolások ki nem adásához sok esetben társul a munkabér és egyéb járandóság, úgy, mint a szabadság megváltásának ki nem fizetése. Továbbá összefüggésben áll ez a szabálytalanság a foglalkoztató azon mulasztásával is, miszerint határidőben nem jelenti be az adóhatóság felé a munkaviszony megszűnését.

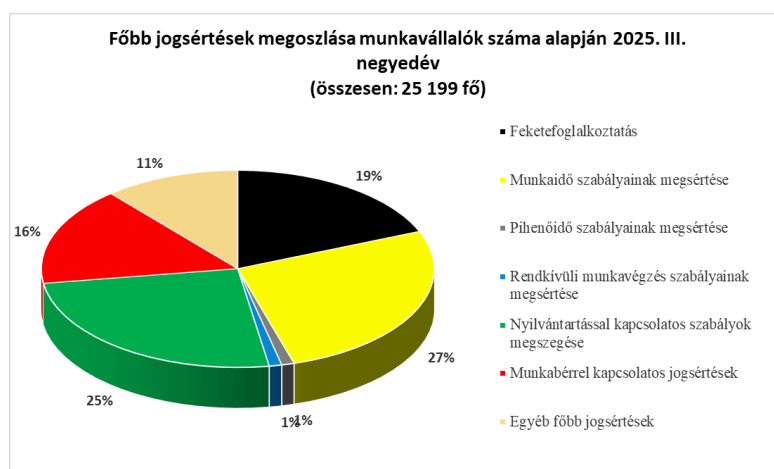
Ez a jogsértés minden ellenőrzés alá vont ágazatban előfordul, azonban az ún. „egyéb ágazatok” (631 fő) és a feldolgozóipar (298 fő) területén fordult elő legtöbbször.

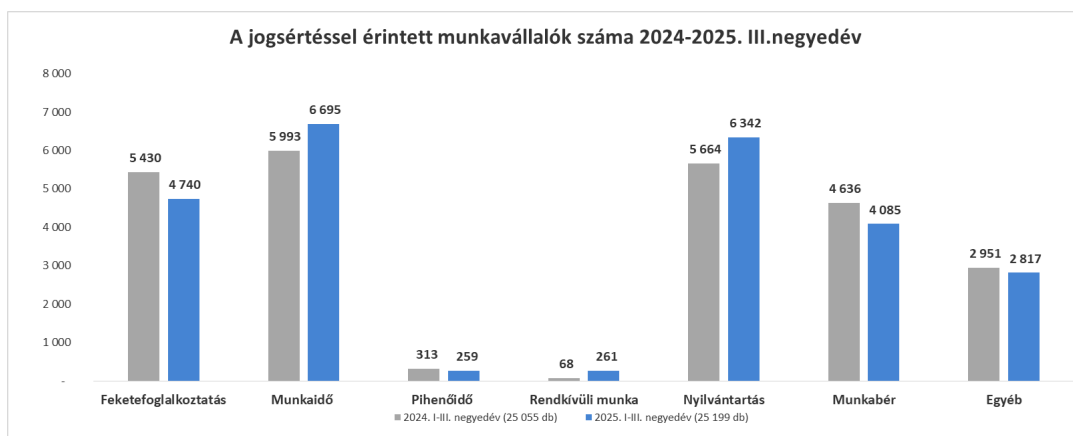
Az ellenőrzési tapasztalatok alapján a hiányosságok hátterében sokszor a munkáltató és a munkavállaló között megromlott viszony áll, de előfordul, hogy a munkáltató a tevékenységét már megszüntette és a munkavállaló sem a munkavégzési helyen, sem a székhelyen nem találta a munkáltatót.

A munkaviszonyra vonatkozó szabályban és egyéb jogszabályokban előírt **igazolások nem csupán a munkavállaló újbóli elhelyezkedése, de az álláskeresési ellátások, az adóbevallás miatt is fontosak.**

A szabadsággal kapcsolatos jogsértésekkel érintett munkavállalók száma 1666 főről 784 főre csökkent 2024. hasonló időszakához képest. A szabadsággal kapcsolatos szabálytalanságok két leggyakoribb esete, hogy a nyilvántartáson „kiírt” szabadságot a munkáltató nem adja ki, de a munkavállalók valójában ténylegesen munkát végeznek, valamint, hogy a munkáltatók nem biztosítják a munkavállalónak a naptári évben egy alkalommal, a legalább tizennégy nap egybefüggő munkavégzés alóli mentesülést.

Ágazati megosztásban vizsgálva a szabadsággal összefüggő jogsértések a kereskedelem (188 fő), a gépipar (179 fő) és a feldolgozóipar (171 fő) területén érintették a legnagyobb munkavállalói létszámot.

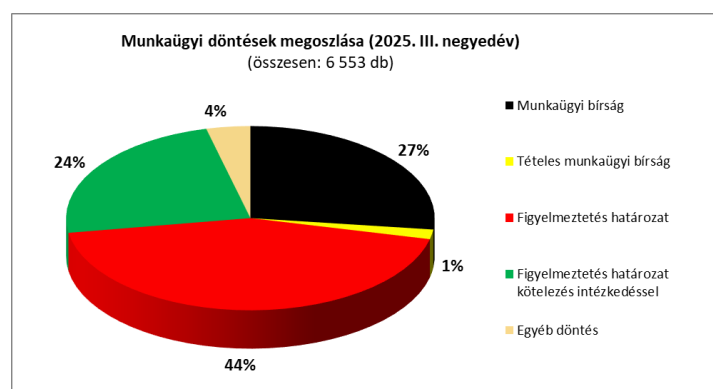

2.6. Döntések

2025. január 1. és szeptember 30. közötti időszakban a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság

- **1 768 db munkaügyi bírságot szabott ki**, amelynek összege összesen **2 146 306 340,- Ft**,
- **2 868 db szabálytalanságot megállapító figyelmeztetés** határozatot,
- **1 553 db kötelezés intézkedéssel járó figyelmeztetés** határozatot kiadmányozott,
- **111 db tételes munkaügyi bírságot** szabott ki – külföldi munkavállalók jogsértő foglalkoztatásával kapcsolatban – **830 945 940,- Ft összegben**.

Az érdemi döntések 67,8 %-a anyagi szankció nélküli döntés volt.

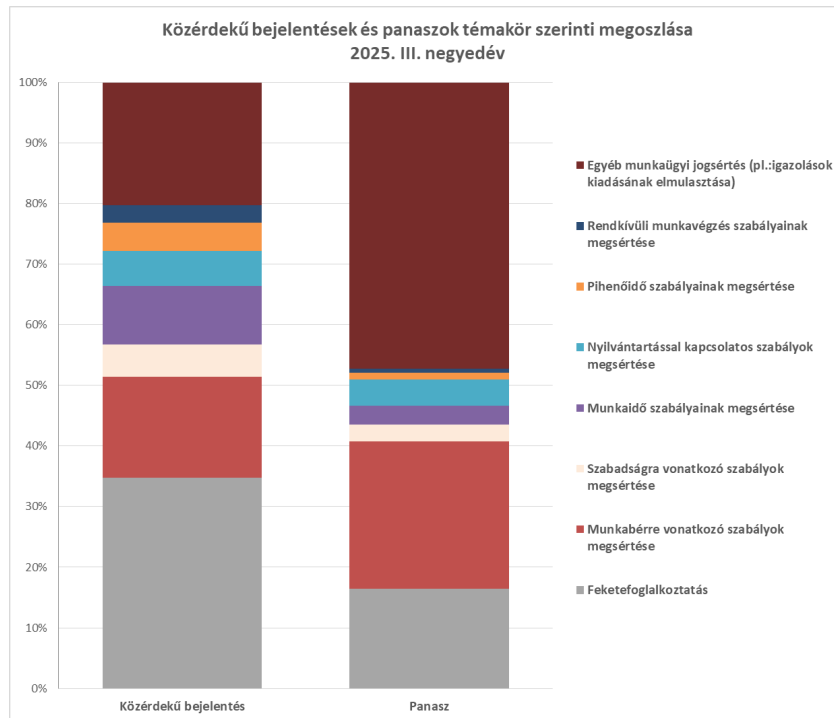
2.7. Közérdekű bejelentések, panaszok

2025. január 1. - szeptember 30. közötti időszakban összesen **3 348 alkalommal** fordultak a hatóságokhoz (2024. szeptember 30-ig: 3 044 db).

A beadványok megoszlási aránya: **67,8 % panasz (2 268 db)**; **32,2 % közérdekű bejelentés (1 078 db)**, amely azt mutatja, hogy a hatósághoz egyre több olyan munkavállaló fordult, akik konkrét, egyéni jogséremlük miatt kérték a hatóság segítségét a jogviszonyukkal kapcsolatosan.

A legtöbb jelzés az alábbi jogsértésekkel kapcsolatban érkezett:

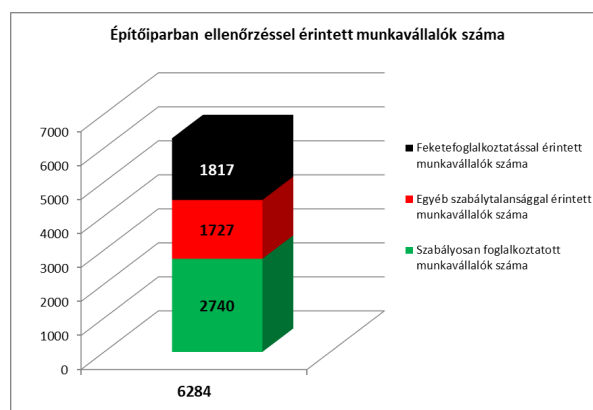
- a **jogviszony megszűnésekor kiadandó igazolások, elszámolások**
- a **feketefoglalkoztatás, valamint**
- a **munkabér**

3. Az ellenőrzések összesített tapasztalatai

a) Építőipar

A foglalkoztatás-felügyeleti **ellenőrzések 24 %-át** ebben az ágazatban tartották 2025. január 1. és szeptember 30. között (**2 309 db**). A munkáltatók által elkövetett súlyos szabálytalanságok **1 728 db intézkedést**, valamint **702 db munkaügyi bírságot** vontak maguk után **613 926 400 Ft** összegben. A **6 284 ellenőrzött munkavállalóból 3 544 főt** foglalkoztattak **szabálytalanul**, ezen belül pedig a **feketefoglalkoztatás 1 817 munkavállalót** érintett.

Az építőipari ágazatban tevékenységet végző foglalkoztatók körében valósul meg leginkább a **feketefoglalkoztatás**, emiatt kerül sor a legtöbb intézkedésre (**966 db**) és továbbra is ez a jogsértés érinti a legnagyobb munkavállalói létszámot (**1 817 fő**).

Az építőipar területén a feketefoglalkoztatás legjellemzőbb formája a munkaviszonyhoz, illetve egyszerűsített foglalkoztatáshoz kapcsolódó bejelentés elmulasztása, kevésbé jellemző a részmunkaidős bejelentés, teljes munkaidős foglalkoztatás esetén.

Feketefoglalkoztatáson belül harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatásával kapcsolatos jogsértések miatt 14 intézkedést alkalmaztak a hatóságok, amelyek 41 főt érintettek.

Harmadik országbeli állampolgárok engedély nélküli foglalkoztatása az építőiparban érintette a legmagasabb munkavállalói létszámot (55 fő).

Az építőipari mobil munkavégzési helyek rendszeresen változnak. A munkáltatók megkísérlik a bejelentés nélküli foglalkoztatást, remélve, hogy nem lesz helyszíni ellenőrzés.

A munkáltatók még mindig szívesen alkalmazzák az egyszerűsített foglalkoztatási formát, mégis előfordul, hogy figyelmetlenségből vagy adminisztrációs okból nem jelentik be az alkalmi munkavállalókat. A hatóság tapasztalata az, hogy nem csak a figyelmetlenség, hanem sok esetben szándékos mulasztás áll a háttérben, azért, hogy a jogszerű, havi 15 napnál tovább is tudják foglalkoztatni az alkalmi dolgozókat.

A feketefoglalkoztatás mellett a **másik leggyakrabban előforduló szabálytalanság** az építőiparban a **munkaidő-nyilvántartás vezetésének hiánya (341 db intézkedés, 777 fő)**.

A munkáltatók elmondása szerint a munkaidő-nyilvántartás vezetése és a munkavégzés helyén való tárolása nehézségekbe ütközik, ezért gyakran inkább nem vezetik azt, ezzel azonban a rendkívüli munkavégzés nyilvántartását és annak ellentételezését kerülik el. Az ellenőrzések során sok esetben nem is tudnak nyilvántartást bemutatni a hatóság munkatársainak.

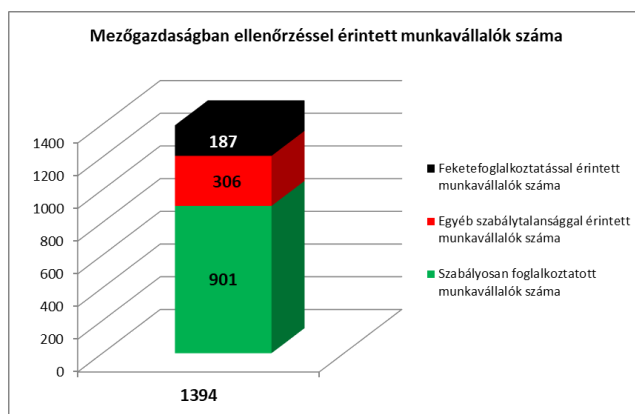
A jogsértések feltárása a munkavállalók együttműködése nélkül komoly akadályokba ütközik.

Példa: Egy Hajdú-Bihar vármegyei építési területen 2025. június 4. napján az eljáró kormánytisztviselők foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzést folytattak le. A kft. munkáltató alkalmazásában az ellenőrzés időpontjában 13 fő munkavállaló végzett építőipari szak- és segédmunkát. A nyilvántartás adatai alapján megállapítást nyert, hogy a vizsgálat alá vont munkavállalók közül a foglalkoztatott 11 fő foglalkoztatott vonatkozásában nem tett eleget a bejelentési kötelezettségének, ezért a hatóság a munkáltatót munkaügyi bírsággal sújtotta. A munkaügyi bírság kiszabása mellett a munkáltatót a munkavállalók munkaidejének nyilvántartási kötelezettségére, a munkaszerződés írásba foglalására, a megszűnt munkaviszonyú munkavállalókkal történő elszámolásra, valamint az adóhatósági bejelentésére vonatkozó további szabályok megsértése miatt további intézkedéseket alkalmazott.

Pozitív példa: 2025. július 3. napján egy Győr-Moson-Sopron vármegyei lakópark építésének munkavégzési helyén megtartott helyszíni foglalkoztatás-felügyeleti hatósági ellenőrzés alapján megállapítást nyert, hogy az egyéni vállalkozó foglalkoztatott 6 fő – segédmunkás munkakörű – munkavállalót foglalkoztatott legálisan, egyszerűsített foglalkoztatás keretében az adóhatóság felé – a jogszabályban előírt határidőben – történt bejelentéssel. A foglalkoztatás-felügyeleti hatósági ellenőrzés során nem került megállapításra munkaügyi jogszabálysértés.

b) Mezőgazdaság

A mezőgazdasági ágazatra az **ellenőrzések 2,7 %-a esett (255 db)**, összesen **157 db intézkedés** történt és **37** esetben **munkaügyi bírság** kiszabására került sor **33 133 200,- Ft** összegben. Az ellenőrzött **1 394 munkavállalóból 493** főt érintett valamilyen **szabálytalanság**, ebből pedig **187 főt foglalkoztattak feketén**.

Az ágazatban a korábbi tapasztalatok szerint továbbra is jelen vannak az alkalmi munka (egyszerűsített foglalkoztatás) keretében foglalkoztató és a nagyobb mezőgazdasági termelésre berendezkedett (ezáltal nagy létszámú munkaerőt foglalkoztató) vállalkozások is.

Ahogy az építőipar esetében, úgy a mezőgazdasági tevékenység kapcsán is kiemelhető a munkavégzési helyek rejtettsége, az eldugottabb helyszíneken foglalkoztatók általában nem számítanak hatósági ellenőrzésekre, ezáltal bátrabban követnek el munkaügyi jogsértéseket.

A mezőgazdaságban a szabálytalanságok változatosan jelennek meg az ellenőrzések során. A nagyobb munkavállalói létszámot foglalkoztató munkáltatókra inkább jellemző a munkaügyi szabályok betartása, de mégis előfordul, hogy az említett nagyobb létszám magával vonja a nagyobb feketén foglalkoztatott létszámot is.

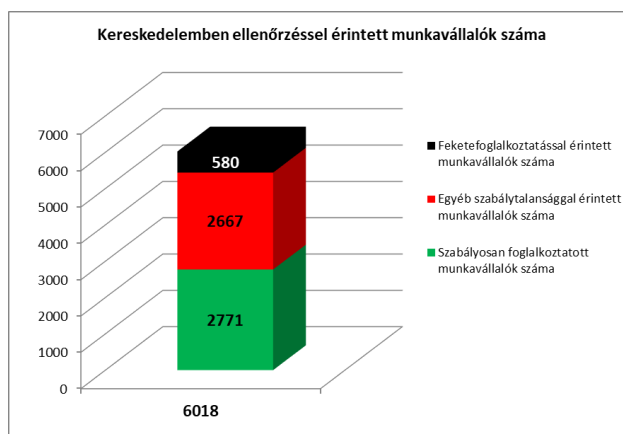
A vizsgált időszakban 187 főt érintett a feketefoglalkoztatás, 84 főt a nyilvántartással, 60 főt pedig a munkaidővel kapcsolatos szabálytalanságok elkövetése.

Pozitív példa: A Békés vármegyei foglalkoztatás-felügyeleti hatóság munkaügyi ellenőrei 2025. szeptember 10. napján a rendőrség, az idegenrendészet és az adóhatóság munkatársaival egy szarvasmarha telepen hivatalból hatósági ellenőrzést folytattak le, melynek során 15 fő, köztük 5 fő indiai állampolgárságú munkavállaló foglalkoztatását ellenőrizték. A munkavállalók írásos munkaszerződéssel, 3 havi munkaidőkeretben voltak foglalkoztatva. Az ellenőrzés jogsértést nem tárt fel, így lezárásra került.

Példa: Komárom-Esztergom vármegyében 2025. szeptember 23-án ellenőrzés alá vontak egy állattenyésztési szolgáltatással foglalkozó egyéni vállalkozót. Az ellenőrzött munkaterületen 8 fő munkavállaló egyszerűsített foglalkoztatás keretében (alkalmi munka) dolgozott. Az ellenőrzés időpontjában feladatuk a baromfiállomány kamionról ketrecekbe történő pakolása volt. Az ellenőrzés alá vont 8 fő munkavállaló foglalkoztatásának bejelentése az adóhatóság fel az ellenőrzés megkezdéséig nem történt meg.

c) Kereskedelem

Az érintett időszakban **2 520 db ellenőrzés** történt ebben az ágazatban (az összes ellenőrzés **26,5 %**). A **2 363 db intézkedés** mellett **221 db, összesen 161 374 000 Ft összegű munkaügyi bírságot** szabott ki a hatóság. Az ágazatban **6 018 munkavállaló** jogviszonyát ellenőrizték, melyből **3 247 főt** érintett **szabálytalanság**. Ebből **580 főnek** volt **rendezetlen a munkaviszonya**.

Mivel a kereskedelmi ágazatban a főbb munkaügyi jogsértések legtöbb típusa előfordul, így nem állapítható meg tipikus szabálytalanság.

Számos kereskedelem területén működő munkáltatóra jellemző a munkaidőre, pihenőidőre vonatkozó szabályok megsértése, vagy a jelenléti ívek hiányos vezetése. Ezeket gyakran utólag töltik ki, de az így rögzített időadatok már több esetben nem a valós munkavégzést mutatják, inkább a kötelező havi óraszámnak megfelelő időadatokat jelölik, amelyeket a nyitvatartási időhöz igazítanak, így próbálva elkerülni a műszakpótlék fizetési kötelezettséget.

A kereskedelmi vállalkozások foglalkoztatási gyakorlatában feltárt hibák utalhatnak a munkáltatók jogszabályismeretének és a szabálykövetési hajlandóságuk hiányára is.

Az ágazatban a munkaidővel kapcsolatos jogsértések érintették a legnagyobb munkavállalói létszámot (1 531 fő) a vizsgált időszakban, ezt követte a munkaidő-nyilvántartásra (1 045 fő), a munkabérré (702 fő), és a feketefoglalkoztatásra (580 fő) vonatkozó szabályok megszegése.

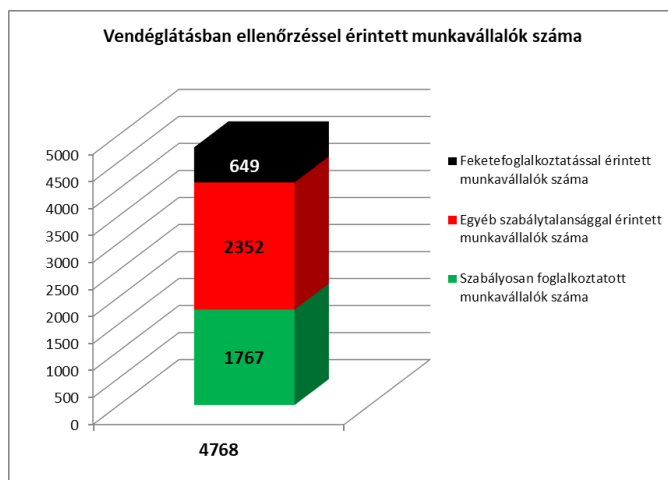
Az ágazatra jellemző a munkaidő írásos beosztásának hiánya (a munkavállalók egymás között szóban beszélik meg a munkanapok alakulását, a ledolgozandó munkaidőt), valamint a munkaidőkeretre vonatkozó törvényi előírások megsértése (egyenlőtlen beosztás alapján munkaidőkeret vagy elszámolási időszak meghatározása nélkül foglalkoztatnak munkavállalókat, illetve munkaidőkeret alkalmazása során, annak kezdő- és befejező időpontját és tartamát írásban nem közlik a munkavállalókkal).

Példa: A Nógrád vármegyei munkaügyi felügyelők egy a kereskedelem területén működő munkáltatóval szemben 2025. július 31. napján helyszíni foglalkoztatás-felügyeleti hatósági ellenőrzést tartottak a rendőrséggel és az Országos Idegenrendészeti Főigazgatósággal közösen. A munkaügyi felügyelők a helyszínen 2 főt találtak munkavégzés közben, 1 fő magyar állampolgárt, aki árufeltöltést végzett és 1 fő kínai állampolgárt, aki a kasszát kezelte. Közülük a magyar munkavállaló lett tanúként meghallgatva, a kínai állampolgár nem értette és beszélt a magyar nyelvet. A kínai állampolgár nemzeti letelepedési engedéllyel rendelkezett. A magyar állampolgár előadta, hogy teljes munkaidőben, heti 40 óras jogviszonyban árufeltöltő munkakörben hétfőtől péntekig 08:00-17:00, szombaton 08:00-12:00 dolgozott, 1 óra munkaközi szünetet biztosított a munkáltató. Munkaidő-beosztást nem készített a munkáltató, azt szóban szokták megbeszélni. Tudomása szerint munkaidőkeretet vagy elszámolási időszaktól nem alkalmazott a munkáltató. Az eljárás folytatásaként a munkáltató a hatóság felhívására munkaügyi iratokat csatolt be, illetve az eljáró munkaügyi-felügyelő megkereséssel élt a NAV, az OIF és az Egészségbiztosítás illetékes szervei felé. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítást nyert, hogy a munkáltató megsértette a munkavállalók felé fennálló tájékoztatási

kötelezettségére, a munkaidő-beosztás közlésére, valamint a munkaidő-nyilvántartás vezetésére vonatkozó jogszabályi előírásokat.

d) Vendéglátás, szálláshely-szolgáltatás

2025. szeptember 30. napjáig a **vizsgálatok 16,5 %-a (1 566 db)** a vendéglátás, szálláshely-szolgáltatás területén zajlott. Az összesen **2 008 db intézkedés** mellett **235 db munkaügyi bírságot** szabtak ki, amelynek összege **155 692 000 Ft** volt. A **4 768** ellenőrzéssel érintett munkavállalóból **3 001 főt** foglalkoztattak **szabálytalanul**, azon belül a **feketefoglalkoztatás 649 főt** érintett.

A vendéglátás ágazatban is minden főbb szabálytalanság előfordul. Itt is magas munkavállalói létszámot érintettek a munkaidővel (1 364 fő) és a nyilvántartással (1 045 fő) kapcsolatos jogsértések, de számos esetben a munkabérre (719 fő) vonatkozó rendelkezéseket szegték meg a vállalkozások.

A munkaidőt és a munkaidő-nyilvántartást érintő szabálytalanságok gyakran összekapcsolódnak, hiszen vagy a munkavállaló dolgozik a megengedett munkaidőn felül (munkaidővel kapcsolatos szabálytalanság), vagy ami gyakoribb, hogy ennek leplezése valósul meg a szabálytalanul vezetett munkaidő-nyilvántartással.

A korábbi évek tapasztalataihoz képest nem változott meg a munkáltatók foglalkoztatási gyakorlata a „próbamunka” intézményével kapcsolatban. A „próbanapokon” szóbeli megállapodás alapján, munkaszerződés és bejelentés nélkül dolgozik az alkalmazott és előfordul, hogy ezekre a napokra még a fizetését sem kapja meg.

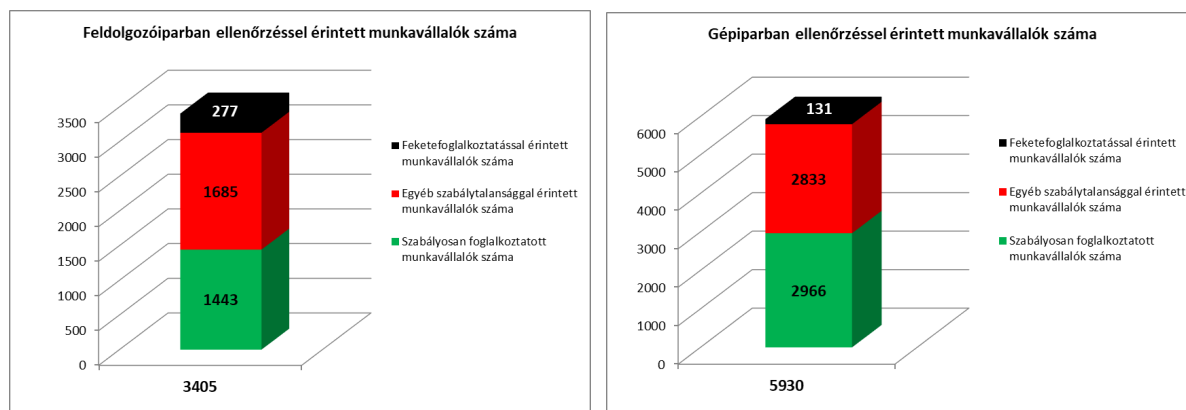
A munkabérrel kapcsolatos jogsértések között előfordult, hogy a felek írásban nem állapodtak meg a munkabér készpénzben történő kifizetéséről, vagy nem határidőben fizették meg a munkabért, vagy a pótlékfizetéssel kapcsolatban merült fel probléma.

Példa: 2025. július 1-én helyszíni ellenőrzésre került sor egy Csongrád-Csanád vármegyei étteremben. A munkaterületen 6 fő tartózkodott és végzett munkát, ebből 1 fő magyar állampolgárságú munkavállaló és 5 fő fülöp-szigeteki állampolgárságú munkavállaló, munkakörük pultos, illetve szakács. A helyszínen lekérdezett adatbázis szerint, bejelentésük munkaviszony keretében megtörtént. Az ellenőrzés során bemutatásra került a munkaidő-nyilvántartásuk, amely csak „napi” jelenléti ív volt, ezért azt a hatóság valós, hiteles munkaidő-nyilvántartásként nem fogadta el. Az ügy további szakaszában a hatóság munkaügyi dokumentumok becsatolására hívta fel a foglalkoztatót, de valós munkaidő-nyilvántartást nem

csatoltak be. A fentiek okán a foglalkoztató 5 fő munkavállaló vonatkozásában megsértette a munkaidő-nyilvántartás vezetésére vonatkozó jogszabályi előírásokat.

e) Feldolgozóipar és gépipar

A hatóság ezekben az ágazatokban az **ellenőrzések 8,2 %-át** tartotta (**775 db**) 2025. szeptember 30. napjáig. A feltárt jogsértések okán összesen **775 intézkedést** hoztak; ebből **150 db** volt **munkaügyi bírság (378 564 208 Ft összegben)**. Összesen **9 335 munkavállalót** érintett az ellenőrzés, ebből **4 926 főt szabálytalanul**, ezen belül **feketén 408 főt** foglalkoztattak a két ágazatban együttesen.

A feldolgozóipar területén jelentősebb munkavállalói létszámot érintettek a munkabérrel (634 fő), a munkaidő-nyilvántartással (525 fő), az egyéb jogsértésekkel (470 fő) és a munkaidővel (303 fő) kapcsolatos hiányosságok.

A gépipart a munkaidőre (1 644 fő), az egyéb jogsértésekre (323 fő), a munkabérre (251 fő) és a munkaidő-nyilvántartásra (159 fő) vonatkozó szabályok be nem tartása jellemezte 2025. január 1. és szeptember 30. közötti időszakban.

Az érintett ágazatokban a munkaidővel kapcsolatos legjellemzőbb jogsértések a munkaidő-beosztásra vonatkozó szabályok be nem tartása, a munkaidőkeret kezdő- és befejező időpontjáról szóló írásbeli tájékoztatás közlésének hiánya, valamint a hiányos, valótlan, nem naprakész munkaidő-nyilvántartás vezetése. A nyilvántartás gyakran nem tartalmazta a munkaidő kezdő- és befejező időpontjait, vagy az adatok nem voltak naprakészek és/vagy valótlanok voltak.

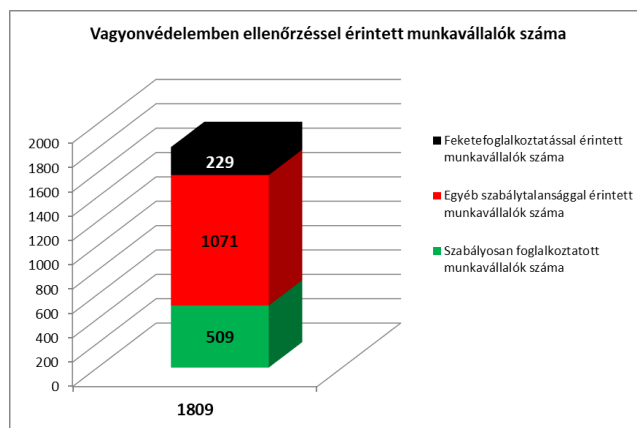
Az ágazatban jellemző szabálytalanság a munkaviszony megszűnéséhez kapcsolódó maradéktalan elszámolás, illetve a bérfizetés hiánya volt. Békés vármegyei ellenőrzési tapasztalat szerint ez esetenként a munkáltató szándékos magatartásából is fakadhat.

A feldolgozóipari ágazatban – a gépiparhoz viszonyítva (14 fő) – nagyobb létszámot (72 fő) érintett a külföldi állampolgárok engedély nélküli foglalkoztatása.

Példa: A Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei hatóság kormánytisztviselői panaszbejelentés hatására helyszíni ellenőrzést tartottak 2025. augusztus 18. napján egy fémmegmunkálással foglalkozó kft-nél. A helyszínen bizonyítást nyert, hogy a bejelentés megalapozott volt, a 2025. év június havi béréket késedelmesen fizette ki a foglalkoztató kb. 200 fő munkavállaló részére.

f) Nyomozási és biztonsági tevékenység

Az ellenőrzések **5,9 %-a (562 db)** érintette a személy- és vagyonvédelmi ágazatot **864 db intézkedéssel**. A vizsgálatokból **101** végződött **munkaügyi bírsággal (102 830 000 Ft)**. Az ellenőrzéssel érintett **1 809 munkavállalóból 1 300 főt** érintett valamilyen **jogsértés**, amiből **229** munkavállalót foglalkoztattak **feketén**.

Továbbra is a súlyos munkaügyi szabálytalanságok jellemzik ezt az ágazatot, amelyeket a munkáltatók vélhetően több esetben szándékosan követnek el.

A bejelentés nélküli foglalkoztatás (229 fő) mellett jellemző még a munkaidővel (786 fő), nyilvántartási kötelezettséggel (273 fő), munkabérrel (395 fő) kapcsolatos előírások megsértése is.

A munkáltatókra jellemző azon korábbi tapasztalat, hogy a bizonyítási eljárás során nem működnek együtt a hatósággal [nem veszik át az iratokat, nem csatolják a megfelelő dokumentumokat], továbbra is gyakori, azonban ezáltal az ellenőrzés nehezebb és időigényes lesz. Szintén probléma, hogy a foglalkoztatók a hivatalos cégkivonatban szereplő címeken gyakran nem elérhetőek, vagy székhelyszolgáltatókhoz vannak bejegyezve.

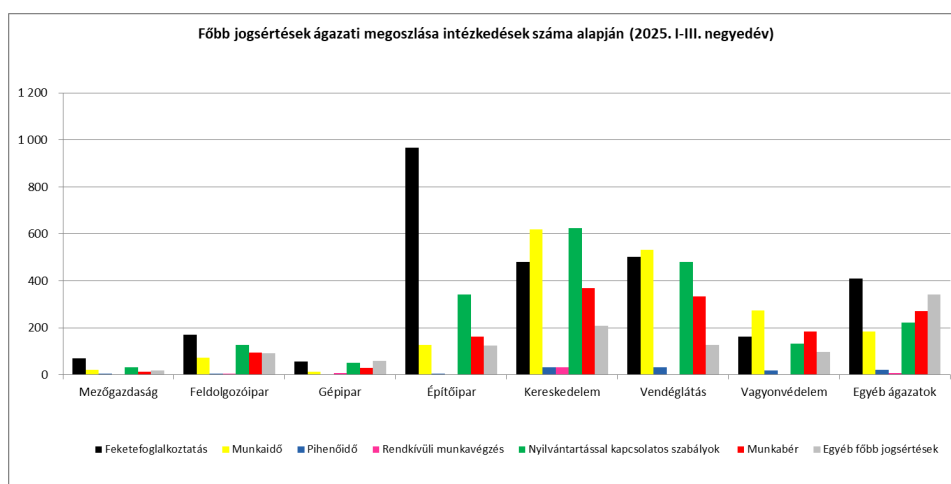
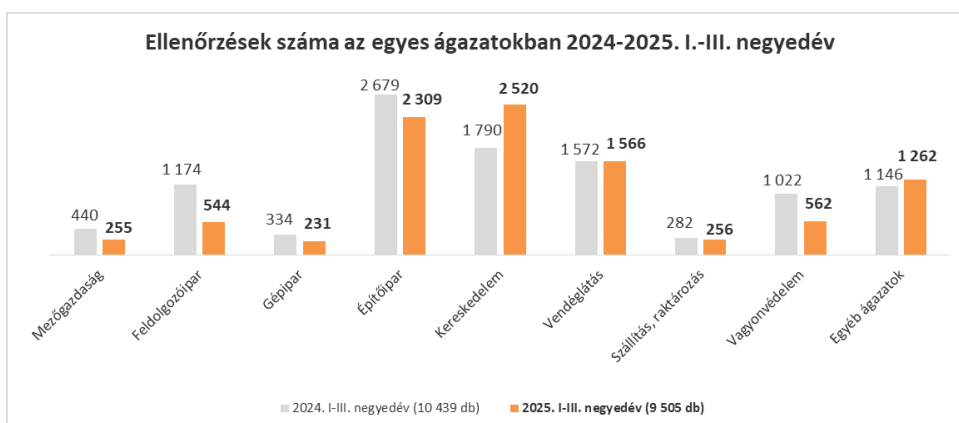
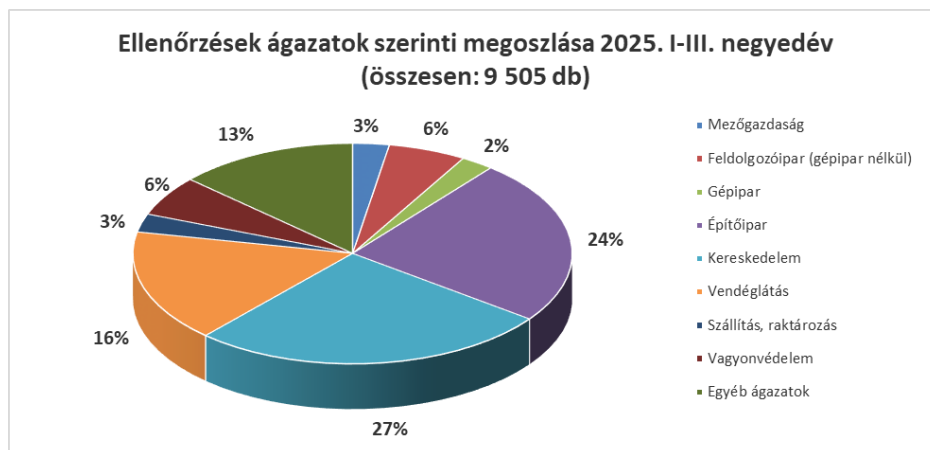
A munkáltatók jelentős része - jellemzően a kis- és középvállalkozások - nem törekednek a jogszabályoknak megfelelő működésre, inkább akadályozzák az ellenőrzések megtartását. Gyakori, hogy a munkáltató ismeretlen, a munkavállalók meg sem tudják nevezni a munkaadójukat, mert néhány havonta új munkaszerződést kapnak, új foglalkoztatótól.

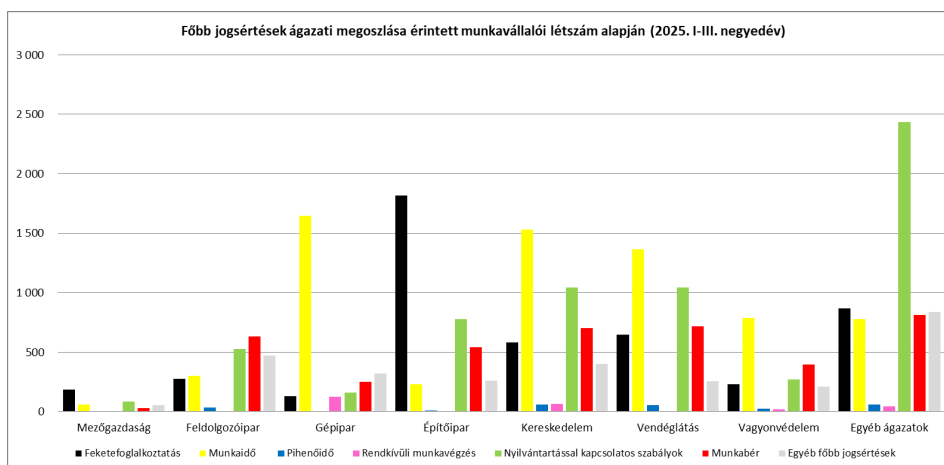
Az ágazatot érintően továbbra is gyakori a túlmunkaterhelés, mivel a munkáltatók a pozíciókat jogellenesen készenléti jellegűnek minősítik. Azonban ez anyagi hátrányt okoz a munkavállalóknak (például elmaradt pótlékok).

A munkavállalók gyakran nem tudják érvényesíteni a szabadságra való jogosultságukat, ami a pihenéshez való jogot sérti.

Példa: A Somogy vármegyei munkaügyi felügyelők 2025. július 03. napján 10 óra 05 perctől egy strand területén kezdtek ellenőrzést, melynek során két fő munkavállalót tanúként hallgattak meg. A munkavállalók - tanúvallomásaik alapján - az ellenőrzés napján 08:30 órától egyszerűsített foglalkoztatás (alkalmi munka) keretében, vagyonőr munkakörben, szóbeli megállapodás alapján, munkaszerződés, más egyéb szerződés írásba foglalása nélkül, órabér ellenében végeztek munkát, mely összeg készpénzben kerül megfizetésre részükre, annak ellenére, hogy erről írásba foglaltan nem állapodtak meg a munkáltatóval. A munkavállalók munkaidejéről nyilvántartás készült, azok azonban a helyszíni ellenőrzés során nem kerültek bemutatásra, mert el voltak zárva. A munkavállalók elmondták, hogy a munkaidőt a munkáltató

tartja nyilván, papír alapon, tollal írt formában, amit a munkavállalók csupán aláírnak. A munkavállalók egyszerűsített foglalkoztatásra irányuló munkaviszonyát a munkáltató a hatósági ellenőrzés megkezdéséig bejelentette az adóhatóság irányába. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a munkáltató megsértette a munkabér védelmére, valamint a munkaidő nyilvántartására vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.

3. Utóellenőrzés

A foglalkoztatás-felügyeleti hatóság utóellenőrzés keretében a jogviszony bejelentésére kötelező határozatoknak a foglalkoztató általi teljesítését vizsgálja. Az ellenőrzések során feltárt feketefoglalkoztatás legalizálását a munkáltatók a legtöbb esetben már az ellenőrzést követően, az ellenőrzés hatására, de még a határozat meghozatala előtt, az eljárás során megtették.

Az utóellenőrzések során a jogerőre emelkedett, feketefoglalkoztatás tárgyában kiadmányozott döntések alapján 3 200 munkavállaló jogviszonyának rendezése volt vizsgálható, mely létszám 93,8 %-ának utóellenőrzése teljesült.

A jogerőre emelkedett, feketefoglalkoztatás tárgyban kiadmányozott határozatok alapján 1 585 munkáltató volt vizsgálható, ebből a foglalkoztatók 95,4 %-ának utóellenőrzése teljesült.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy azok a foglalkoztatók, akik az ellenőrzési/eljárási szakaszban sem mutatnak együttműködést, azok az utóellenőrzés hatására sem fogják teljesíteni a hatóság által meghatározott kötelezettségeket.

A „feketefoglalkoztatással” kapcsolatos **utóellenőrzésnek azért van jelentősége**, mert a kötelezés végrehajtásával teljesül a hatósági ellenőrzés célja. A foglalkoztatás-felügyeleti hatóság így tud **hozzájárulni a legális adózó munkahelyek számának növeléséhez, a munkavállalók alapvető garanciális jogainak** (biztosított jogviszony, tényleges szolgálati idő rögzítése, stb.) **védelméhez, valamint a tisztességes verseny érvényre juttatásához és a jogkövető vállalkozások versenyhátrányának csökkentéséhez.**

4. Társhatósági ellenőrzések

A **társhatóságok együttműködésével** 2025. szeptember 30. napjáig **2 326** foglalkoztatás-felügyeleti **ellenőrzés** zajlott, mely az összes vizsgálat **24 %-át** jelenti.

A **rendőrséggel összesen 872 alkalommal** történt közös ellenőrzés. A foglalkoztatás-felügyeleti hatóság a rendőrség segítségét általában olyan foglalkoztatók ellenőrzése során kéri, ahol a munkavégzési hely jellege azt megkívánja, vagy ahol a foglalkoztató korábban már megghiúsította vagy jelentősen akadályozta az ellenőrzés lefolytatását.

A foglalkoztatás-felügyeleti hatóságok a **munkavédelmi hatósággal** összesen 434 alkalommal, az **Országos Idegenrendészeti Főigazgatósággal** 465 esetben tartottak közös ellenőrzést, de együttműködtek még többek között a Nemzeti Adó-és Vámhivatallal, a közlekedési felügyelettel, katasztrófavédelemmel, valamint a Fogyasztóvédelmi Felügyelőséggel is.

5. A közigazgatás szolgáltató jellegének érvényesülési formái

A foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter foglalkoztatás-felügyeleti hatósági ellenőrzéssel kapcsolatos állami irányítási feladatokat lát el, illetve részt vesz a munkaügyi előírások végrehajtásának elősegítését szolgáló **tájékoztató, felvilágosító tevékenység** ellátásában. A tapasztalatok szerint a munka világának szereplői a weboldalon keresztül naponta számos kérdést tesznek fel, az ezekre a kérdésekre adott válaszok pedig ugyanott, csoportokra bontva is megjelennek.

2025. szeptember 30-ig több, mint 500 db honlapos (a hatóság külső honlapján működtetett tájékoztatás/felvilágosítás menüpont használatával), valamint postai és e-mail útján érkezett **kérdés, panasz, valamint közérdekű bejelentés került megválaszolásra**. Emellett a hatóságok országosan több, mint 1000 ügyben adtak tájékoztatást a 2025. év januártól szeptemberig tartó időszakban.

A foglalkoztatás-felügyeleti hatóság több vármegyében is foglalkoztatási rendezvényeken, saját rendezésű nyílt napokon, állásbörzéken, kiállításokon adott tájékoztatást a téma iránt érdeklődőknek a hatóság munkájáról és a hatályos foglalkoztatási szabályokról, így hozzájárulva a munkavállalók és munkáltatók minél szélesebb körű tájékoztatásához.

6. Összegzés

- 2025. szeptember 30-ig a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság **9 505 munkáltató** foglalkoztatási gyakorlatát vonta ellenőrzése alá. A vizsgálat során megállapításra került, hogy a **foglalkoztatók 68 %-a járt el jogsértően**, amely az ellenőrzött **munkavállalók (38 041 fő) 58 %-át érintette**.
- Összevetve a 2024. III. negyedéves adatokkal az **ellenőrzések számában** (2024. szeptember 30-ig: 10 439 db), **csökkenés**, a **szabálytalan munkáltatók arányában** pedig (2024. szeptember 30-ig 66 %) **emelkedés** tapasztalható.
- Az **ellenőrzéssel érintett munkavállalók számában is csökkenés** (38 041 fő) tapasztalható az előző év hasonló időszakához képest (2024. szeptember 30-ig 40 331 fő), de **arányaiban nagyobb munkavállalói létszámot érintett jogsértés** (2024. szeptember 30-ig 55 %).
- Az ellenőrzési tapasztalatok szerint továbbra is **gyakori a feketefoglalkoztatás**, amely az ellenőrzött munkavállalók **12,46 %-át (4 740 fő)** érintette. Az ellenőrzéssel érintett munkavállalókhoz (38 041 fő) viszonyítva **a feketefoglalkoztatással érintett munkavállalók aránya** az előző év ugyanezen időszakában mért arányaihoz képest **jelentősen kevesebb** (2024-ben 13,46 % volt az arány).
- Az egyes ágazatokban az ellenőrzéssel érintett munkavállalókat tekintve a mezőgazdaság, a gépipar, a kereskedelem és a vendéglátás területén javult a feketefoglalkoztatás aránya, a személy – és vagyonvédelmi ágazatban hasonló volt az arány, de a többi ágazatban növekedés tapasztalható a 2024. évi első háromnegyed évhez képest.
- Az összes ellenőrzött és feketén foglalkoztatott munkavállaló arányszáma csökkent az előző év ugyanezen időszakához viszonyítva. Azonban a javuló tendencia ellenére még mindig az építőiparból kerül ki a legtöbb feketén foglalkoztatott munkavállaló, ezt követi a főbb ágazatokon kívüli úgynevezett „egyéb” ágazatok, a vendéglátás, és a kereskedelem.
- A **munkaidővel** (munkaidő-beosztás, munka keret) és a **munkaidő-nyilvántartással** összefüggő jogsértések száma továbbra is jelentős.
- A **munkabérrel** kapcsolatos szabálytalanságokon belül az elszámolással (bérjegyzékkel) kapcsolatos szabálytalanságok voltak a meghatározóbbak.
- A korábbi évek tapasztalataihoz hasonlóan elmondható, hogy **a vizsgálatok nagyobb részben irányultak a kiemelt ágazatokra** (építőipar, kereskedelem, vendéglátás), mert itt tapasztalhatóak a súlyosabb munkaügyi jogsértések.
A hatékonyabb jogérvényesítés és a munkavállalói jogok védelme érdekében a kiemelt területek további, fokozott és célzott hatósági ellenőrzése indokolt.

Forrás: a foglalkoztatás-felügyeleti hatóságok 2025. III. negyedéves beszámolóí